

Передплата

на «РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на шість місяців . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на шість місяців . . . 10 рублів
або 20 франків
Перешлють чек на 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вірши ми очі і душу ми вирши: а не вольним мислючи і ширі не вольши,
бо русько ми серце і ширя русько.» — З Русланових поем М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня три рази на тиждень і руських свят 6 год. 6-й пошлудни.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиційні місця в Агенції Ліндовського в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Режлямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авіаційні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Хто сіє вітер, збирає бурю.

(+) Не такі то давні часи, як у нас в Галичині витворила ся «радикальна партія» з максимальною і мінімальною програмою, котру на кождім з'їзді піддавано ревізії, перемінювано і доповнювано. Зложена майже виключно з молодих а навіть дуже молоденьких людей, голосила та партія, що Русини-народовці, котрі підчас її заснованя були вже політичною партією, займають ся лише правописно-язиковими та національними суперечками, а тимчасом нарід хоче хліба. Горячіші речники радикальної партії проголосили отже національність «застарілою формою» і гляділи широкого ґрунту, на котрім всі партії отже й москвофіли мали би спільно трудити ся для економічного поддвиження руського селянства або як они висловлювали ся «робітното люду», позаяк і наших господарів-хліборобів радикали бажали конечно підтягнути під західно-європейський стрихулець «робітників».

Хоч у Львові сиділи деякі головні репрезентанти сеї партії, однак та партія вибрала собі Гуцульщину головною видівною своєю «роботою» і осередком мусіла стати Коломия, де також стали появляти ся радикальні видавництва. Там заснували радикали «Гуцульську Спілку»; однак дуже скоро докір, який они робили (хоч не зовсім справедливо Русинам-народовцям), що не дбають про економічне поддвижене селянства, можна було звернути до радикальної партії. «Гуцульська Спілка» скоро дійшла до упадку, позаяк «робота» радикалів звернула ся на агітацію Йосифинським патентом і т. п. способами, щоби між селянством підорвати довіріє до духовенства, до церкви і віри і тим способом приготувати ґрунт до посіву радикальних і соціальних теорій західно-європейських. Се називало ся «освідомлюванем» народу. Ще дуже недавно один з проводирів сеї партії писав про таке «освідомлюване» і вказував, що

треба би системізувати такі посади агітаторів для Галичини хоч зо дві, для Буковини хоч би одну для таких спеціалістів-агітаторів, визначити їм пенсії, щоби могли віддати ся зовсім сему «освідомлюваню» народу. Так вся «робота» радикальної партії обмежає ся на агітацію, на ширене невдоволення між широкими масами, замість взяти ся до позитивної роботи, щоби помагати їм видобувати ся з упадку.

Поміж головними проводирами радикальної партії визначав ся також і Др. Теофіль Окуневський, а радикальна партія голубила его тим більше, позаяк єму повело ся стати соймовим послом, отже молоденька партія величала ся ним, що має одинокого представителя в соїмі. Між своїми мужиками умів він не менше радикально промовляти, як иньші радикали, але між «панами» він яко радикал імпонував європейськими манерами, так що «пани» мали до него певну симпатію і уважали его «сальоновим» радикалом. До того бравура з б. послом Розвадовским оточила его певною авреолею, а коли ще погримів на «бүтного графа польського» і вийшов цілий з процесу, став одним з найпопулярніших радикалів і сего року вийшов послом до ради державної, як раз з тих повітів, де радикальна партія розвела свою «роботу».

Підчас остатних виборів соймових навіть правительство підпирало вибір «сальонового» радикала і при виборах до ради державної не клало єму таких перепон, як иньшим кандидатам сеї партії. Св'ященники підпирали его також, позаяк дав їм письменну декларацію, що не буде виступати против духовенства і церкви. Москвофіли також єму сприяли, позаяк умів все іти під лад Дудикевичеви. Др. Окуневський силкував ся єднати собі симпатії всіх, але серце тягнуло его все до радикалів.

Вийшовши до ради державної, треба було виявити свою краску і не можна було довго грати в піжмурки. Як др. Люе-

гер сказав Дашинському — entweder Pole oder Sozialdemokrat, так і др. Окуневський мусів рішати ся, чи прихилити ся до Дашинського, як се вчинив др. Ярославич, чи до національної партії. Однак декларація дана св'ященникам здержувала его від рішучого кроку, він опинив ся на роздорозжю. Тимто рада державна мала ту радість, що трех «независимих» послів, котрих «Дѣло» так величало, ішли трема ріжними дорогами і кождий уважав свою політику найрозумнійшою. Др. Окуневський переняв однак від бувшого посла Романчука одно: жадобу популярности, і задля того не міг і не може рішити ся на ясне і виразне становище а мусить сидіти на кількох стільцях, щоби і св'ященників собі приєднати і москвофілів не роздратувати і у народовців бути добрим, а при всім тим остати проводирем радикальної партії.

Тимчасом така політика хиботаня на всі боки мусить скорше чи пізнійше пімстити ся. Сего досвідчив Романчук, не довго на се мусів ждати і др. Окуневський. Радикальне віче, що відбуло ся в Коломиї 15 с. м. (ми подаємо справоздане з сего віча за «Буковиною», котрого автором радикал), показало, що др. Окуневський вже за мало радикальний, а «товариш» Лаврук назвав его поступоване дуже драстично «проституцією політичною». Ми знаємо, що й др. Данилович вже втратив популярність, бо маючи більше розваги і досвіду, визволив ся троха з радикального школярства. Ті самі, що «освідомлювали» маси, що сіяли вітер, тепер збирають бурю. Нехайже роздумують тепер над тим, що таке «освідомлюване» не є ніяка «робота», не веде до мети, не двигает народу, а веде его до розпуки, до здичілости, не поправляючи его долі ні на крихту. А хто ліпше і драстичнійше потрафить підбурювати, сей буде героєм, а всі иньші підуть в кут. Така доля постигла і дра Окуневського. Сим разом, ще пардонували, скінчило ся на гарних епітетах і на упімненю.

3

Задля дрібниці.

Посвящає ся п. Клявдзі Д. в Чернівцях.

(Дальше.)

Інспектор Гнідий мусів послідним часом тяжко працювати в бюрі і вертав до дому пізнім вечером. Тим більше чудувало Клявдію, що він саме сьогодні так скоро дома. Борзо скинула плащ і капелюх і пішла до комнати свого чоловіка.

Інспектор Гнідий був в порівнаню до своєї жінки вже немолодим чоловіком. Волосє значно порідшало і місцями вже було сиве; але его висока, пристойна стать, его гарне, інтелігентне лице з поважними, добродушними очима оправдували вибір молодой, 20-літної Клявдзі. Его приятелі знали, що Клявдзя любить его безгранично, майже обожає его.

Коли Клявдзя вступила в комнату свого мужа, сидів він, плечима звернений, перед печею і здавало ся — спочивав. Се було щось так незвичайного у сего працювотого чоловіка, що молодая жінка злякала ся. Приступила нечутно до него, обвила руками его шию і спитала приві-

ливо: «Ти хорий, Володкю?» А очі гляділи трівожно в его лице. Він був блідий і змучений. Володка посадив молодую жінку на свої коліна.

«Чоловік старіє ся, Клявдзю, робота томить, голова болить. Ти повинна була собі молодшого вибрати, жартував він.

Она погладила своєю пухкою рукою его бліде лице. «Не говори так, дорогой! Що-ж би я була з другим почала? Ніхто би мене так щиро і витревало не любив, як ти!» Она положила свою головку, ще мокру від снігу, на его рамя — на серцю було їй так тяжко, а гадки кружляли так несамовито. Чому мусіла сю найтяжшу дорогу у своїм житю іти сама — без щирого певного проводу? Она хотіла все розповісти, єму до всего признати ся, але не важила ся се зробити в сю годину, де він вернув перетяжений працею, щоби спокійно спочити в своїм гніздочку. І так она скулила ся на его колінах, мов засипляюча пташка; від часу до часу она здригнула ся — сама не знала, чи від внутрішнього зворушення чи може від холоду. Володка взяв єї руки, они були зимні як лід.

«Де ти була, Клявдзю?» питав він. «Ти повинна при такій заверусі сидіти дома. Скажи мені чай наляти».

Клявдзя зірвала ся. «Я все така непоправ-

на, самолюбна. Замість думати про тебе, я все лише завдаю роботу для себе. Вибач, дорогой, — я вже справді поправлю ся!»

Пішла до кухні і помогла борше зварити вечеру. Але він не їв, звиняв ся утомою і страшним болем голови та положив ся на просьбу Клявдзі завчасу до ліжка. Она сама сіла коло него, прикладала зимні обклади до его горячої голови, доглядала его мов яка милосерна сестриця.

«Властиво се дуже приємно, бути слабим, щоби ти доглядала, Клявдзю», сказав Володка, взяв єї холодну руку і поцілував єї своїми горячими устами.

Клявдзя вже не думала про те, що сама нездужає; се мабуть лише тому, що в послідних днях богато натерпіла ся страху і зворушення; цілу ніч доглядала свого чоловіка, але коли рано его стан не поліпшив ся, післала по лікаря.

«Очевидно перетяжене працею! За богато працював. Доглядайте лише его добре, і най не іритує ся, спокою як найбільше. Тоді буде все до ладу». Старий лікар, що часто бував в домі Гнідий, подав Клявдзі руку, але зараз таки помацав за живчик і подивив ся крізь свої великі круглі окуляри пильно їй в лице. «Гм, гм — щось не до ладу», бурмотів він. «Но — лише

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го липня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with columns: Pojazd, nocn. / особ, приходять / о години, до Львова, Pojazd, nocn. / особ, приходять / о години, зі Львова. Includes departure times for various stations like Іцкан, Янова, Тернополя, Кракова, etc.

ЗАМІТКА: Пору нічна числиться від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 25. серпня 1897.

I. Анції за штуку.

Table of exchange rates for gold and silver coins, including items like 'Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.' and 'Зеліз. Львів-Черн.-Яеси по 200 зл. валь. србл.'.

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Table of interest rates for various bank deposits and loans, such as 'Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.' and 'Тов. кред. гал. земс. 4% (перша емис.).'

III. Обліги за 100 зл.

Table of interest rates for government bonds and other securities, including 'Гал. фонду пропінац. 4% в. ав.' and 'Зелізнці льокальні 4% по 200 кр.'.

IV. Льоси.

Table of exchange rates for city currencies, listing 'Міста Кракова' and 'Станиславова'.

V. Монети:

Table of prices for various coins and banknotes, including 'Дукат цїсарський', 'Наполєондор', 'Рубель російський срібний', etc.

Advertisement for 'ЛЕВ НОВОСАД' (practitioner from Vienna) located at 'у Львові, ул. Крута ч. 7'. Includes an image of a boot and text about shoe repairs.

Advertisement for 'Фр. Іхньовський' (from Krakow) located at 'у Львові, ул. Батерія ч. 6'. Text describes services related to meat and food preparation.

Large advertisement for 'Всілякі КУПОНИ і вильосовані цінні папери' (various coupons and securities). Promotes a bank with mortgage services.

Large advertisement for 'Книгарня „Наукового Товариства імени Шевченка“' (bookstore of the Scientific Society in honor of Shevchenko). Lists numerous books for sale with prices.

Advertisement for 'РУСКА КУХАРКА' (Russian Cook). Promotes a school for learning to cook Russian dishes.